

Darba samaksa un nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs 2022. gadā

Valsts kanceleja

Saturs

1. Ziņojumā izmantotie jēdzieni
2. Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā
3. Nodarbināto skaits, vakanto amata vietu skaits valsts budžeta iestādēs un pašvaldību iestādēs
4. Vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs, valsts tiešās pārvaldes iestāžu nodarbināto skaita, nodarbināto vadības līmeņos sadalījums pa vidējās darba samaksas diapazoniem. Vidējās darba samaksas un minimālās algas salīdzinājums Baltijas valstīs
5. Nodarbinātā «portreti» un citi nodarbinātību raksturojoši rādītāji
6. Kopsavilkums, secinājumi un noderīgas saites

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 1/2

Amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi – amatpersona, kura pilda valsts dienestu Valsts policijā, Valsts robežsardzē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, kā arī šo iestāžu padotībā esošās koledžās un leslodzījuma vietu pārvaldē un kurai ir piešķirta speciālā dienesta pakāpe

Atlīdzības sistēmas reforma – būtiski grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā (16.11.2021.), izstrādāti jauni ministru kabineta noteikumi “Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācija, un amata apraksta izstrādāšanas kārtība” un veikta 35 248 amatu pārklasifikācija

AUS – Valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atlīdzības un personu uzskaites sistēma, kuru uztur Valsts kanceleja

Budžeta iestāde – iestāde, kuru pilnīgi finansē no valsts budžeta (ietver gan valsts pārvaldes iestādes, gan neatkarīgās iestādes – LR Saeima, tiesas u.c.)

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

Darba samaksa – mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas. Darba samaksa tiek norādīta bruto – pirms nodokļu nomaksas

Ierēdnis – persona, kura tiešās valsts pārvaldes iestādē veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus

Karavīrs – Latvijas pilsonis, kurš pilda aktīvo dienestu un kam piešķirta militārā dienesta pakāpe

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 2/2

MAG – mēnešalgu grupa

Valsts pārvaldes iestāde – augstākās tiešās pārvaldes iestādes (ministrijas, Valsts kanceleja un Pārresoru koordinācijas centrs) un to padotības iestādes

Vidējais nodarbināto skaits – atskaites perioda (gada) kopējais nodarbināto skaits dalīts ar mēnešu skaitu atskaites periodā (gadā)

Vidējā darba samaksa - atskaites perioda (gada) kopējā darba samaksa dalīta ar pilna laika (40 darba stundas nedēļā) nodarbināto skaitu (7., 9. slaidis) vai atskaites perioda kopējā darba samaksa dalīta ar kopējo faktiski nodarbināto skaitu (7. slaidis)

Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā

2021. gada beigas

2022. gada beigas

283 223

230 902

58990

3307

Sabiedriskais sektors

(Vispārējais valdības sektors,
Komersabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla
daļu 50% un vairāk, nodibinājumi, biedrības, fondi)

Vispārējās valdības sektors

(Valsts budžeta iestādes,
augstskolas, koledžas,
zinātniskie institūti,
pašvaldības un to iestādes,
valsts un
pašvaldību kontrolēti un
finansēti komersanti)

Valsts budžeta iestādes

Ministrijas un to padotības
iestādes, neatkarīgās iestādes
(LR Saeima, tiesas u.c)

t.sk. augstākās valsts pārvaldes iestādes

(Ministrijas, Valsts kanceleja, Pārresoru
koordinācijas centrs)

284 509

232 420

58 202

3304

Avots: CSP; AUS (ministrijas, VK, PKC)

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs vidēji 2022. gadā

(Informācijai nodarbināto skaits 2021.gadā)

56 332 (57 877)

Neatkarīgajās institūcijās –
2026 jeb 3,6% (2031 jeb 3,5%)

Ministriņās (ministrijas, Valsts kanceleja un
Pārresoru koordinācijas centrs) – 3304 jeb
5,9% (3307 jeb 5,7%)

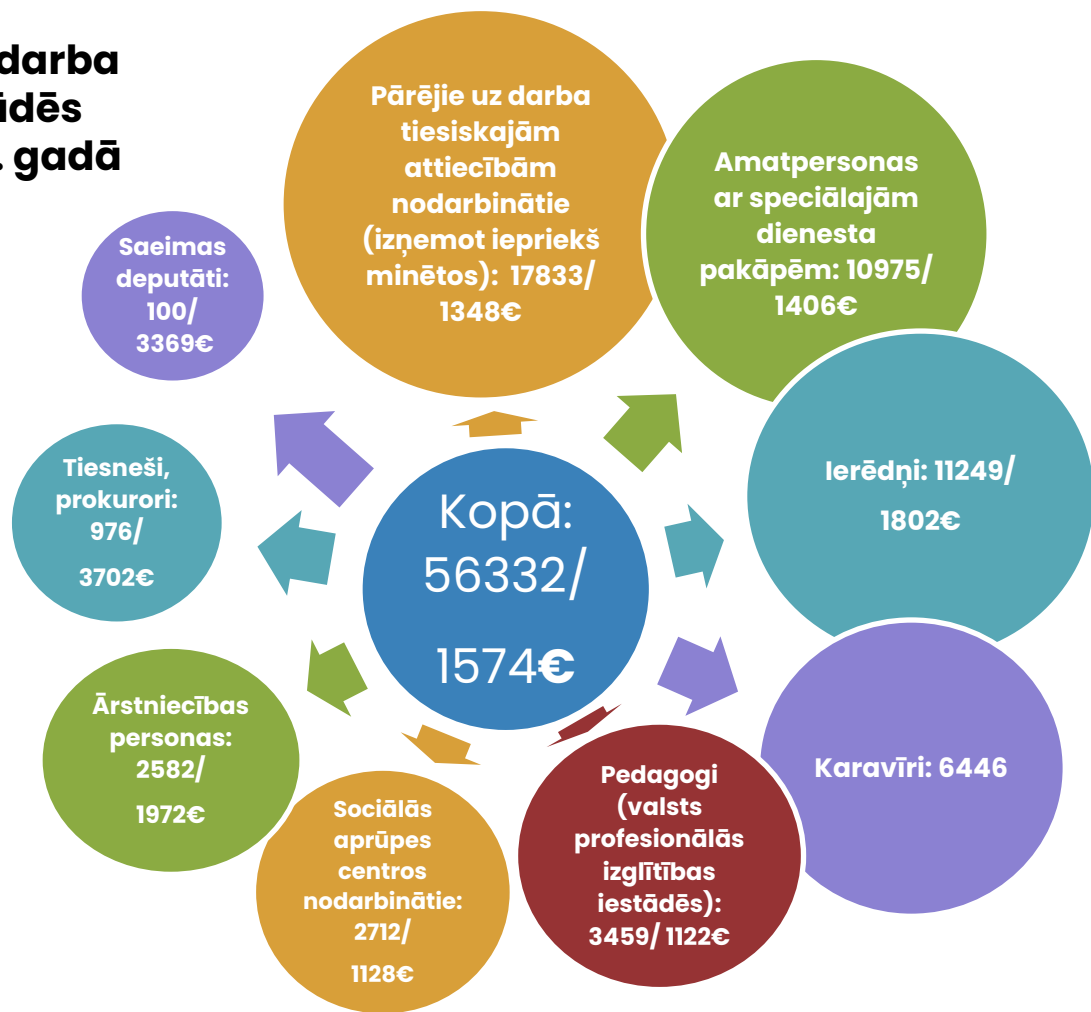
Ministriju padotības iestādēs –
51 002 jeb 90,5% (52 539 jeb 90,8%)

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmuma līguma nodarbinātos

Nodarbināto skaits un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs pa nodarbināto grupām 2022. gadā vidēji mēnesī

(Skaits un summa *euro*)

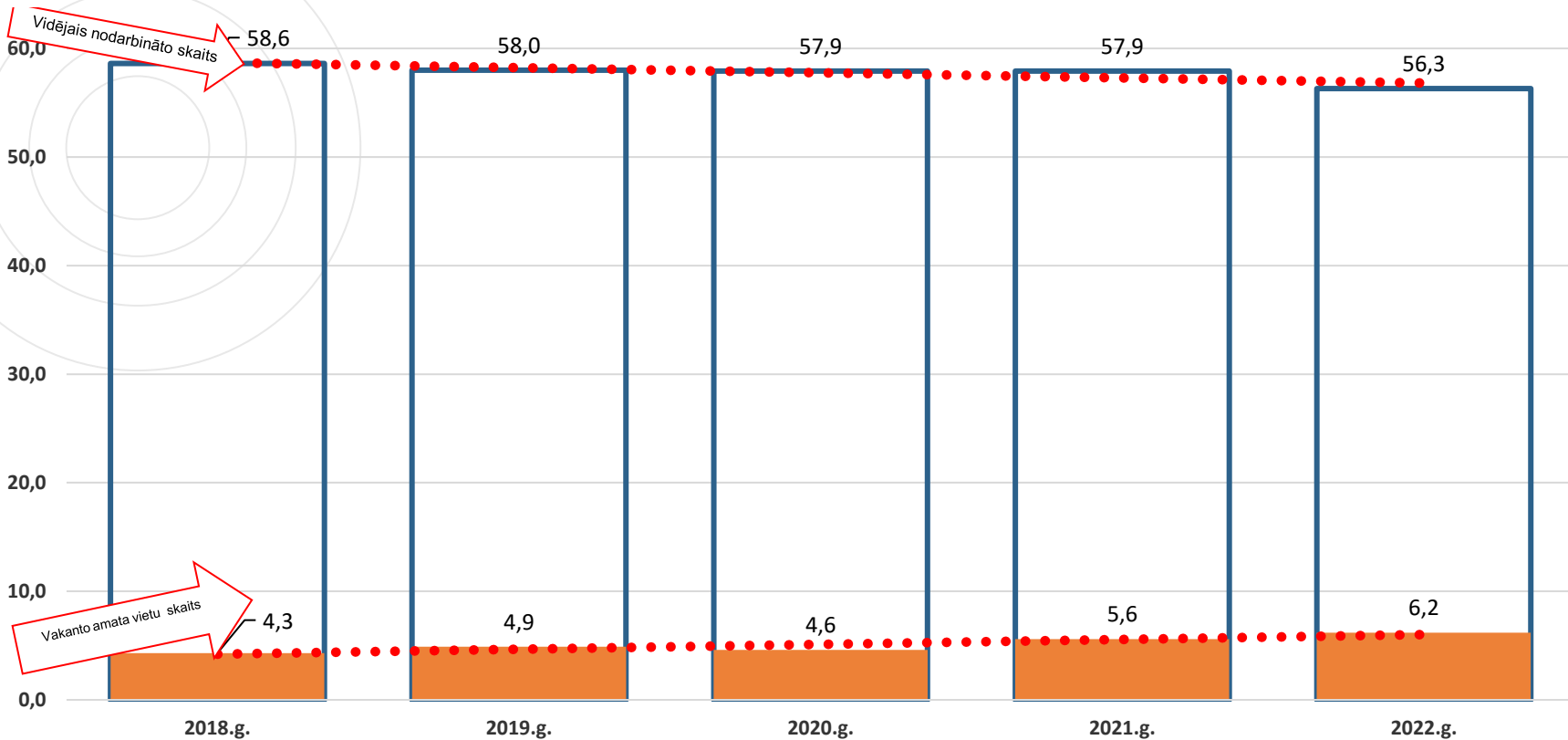

Ārstniecības personām un pedagoģiem norādīta faktiskā darba samaksa – katras nodarbināto grupas darba samaksa, dalīta ar nodarbināto skaitu, jo liela darbinieku daļa ir nodarbināta nepilnu darba laiku

Avots : AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos

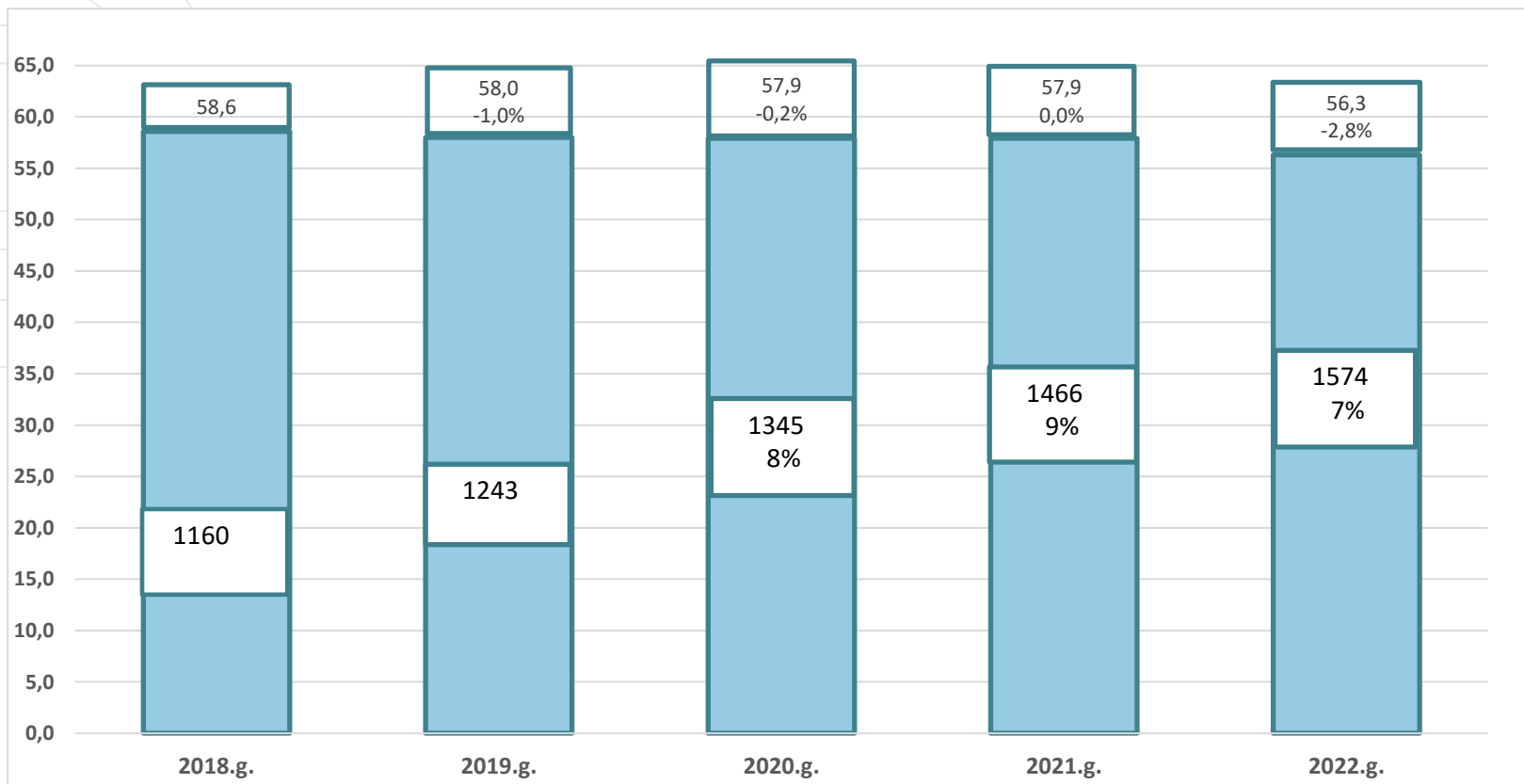
Vidējā nodarbināto skaita un vakanto amata vietu skaita (gada beigās) salīdzinājums valsts budžeta iestādēs 2018. – 2022. gadā (Skaitis tūkstošos)

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

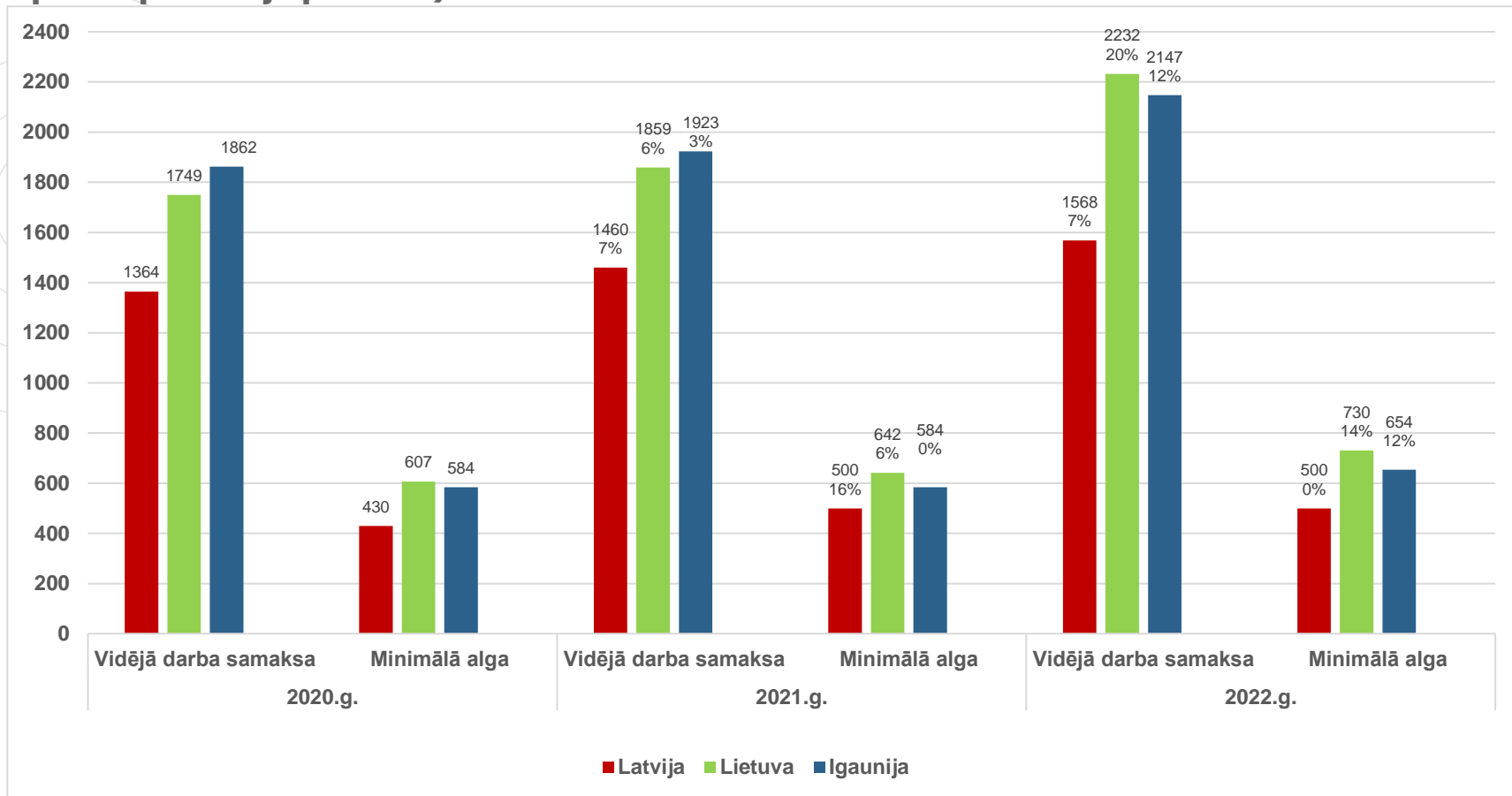
Vidējais nodarbināto skaits (tūkst.) un vidējā darba samaksa (euro) valsts budžeta iestādēs 2018. –2022. gadā un izmaiņas (%) pret iepriekšējo periodu

Avots: AUS

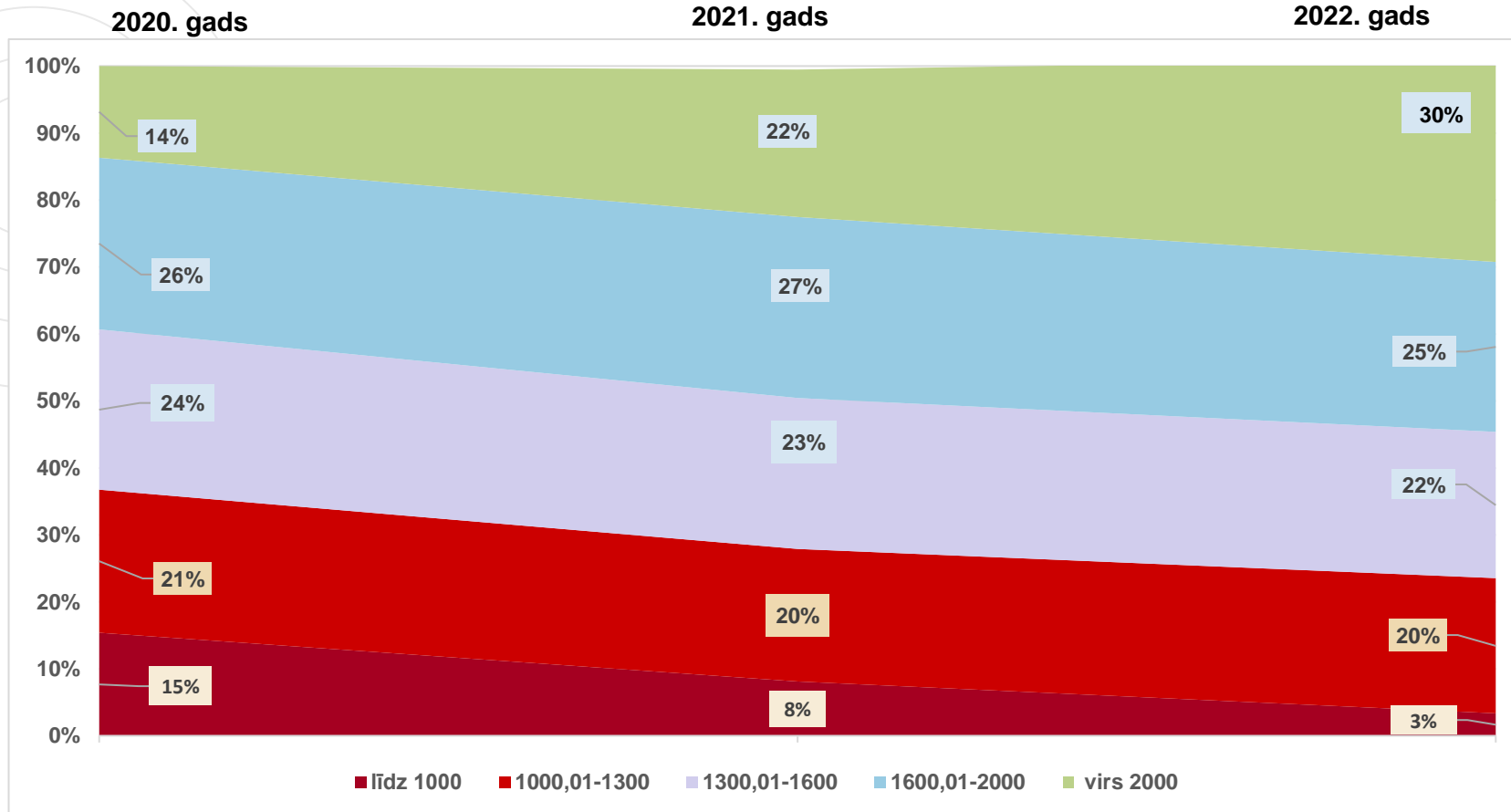
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos

Vidējās darba samaksas* un minimālās algas salīdzinājums Baltijas valstīs (euro un % pret iepriekšējo periodu)

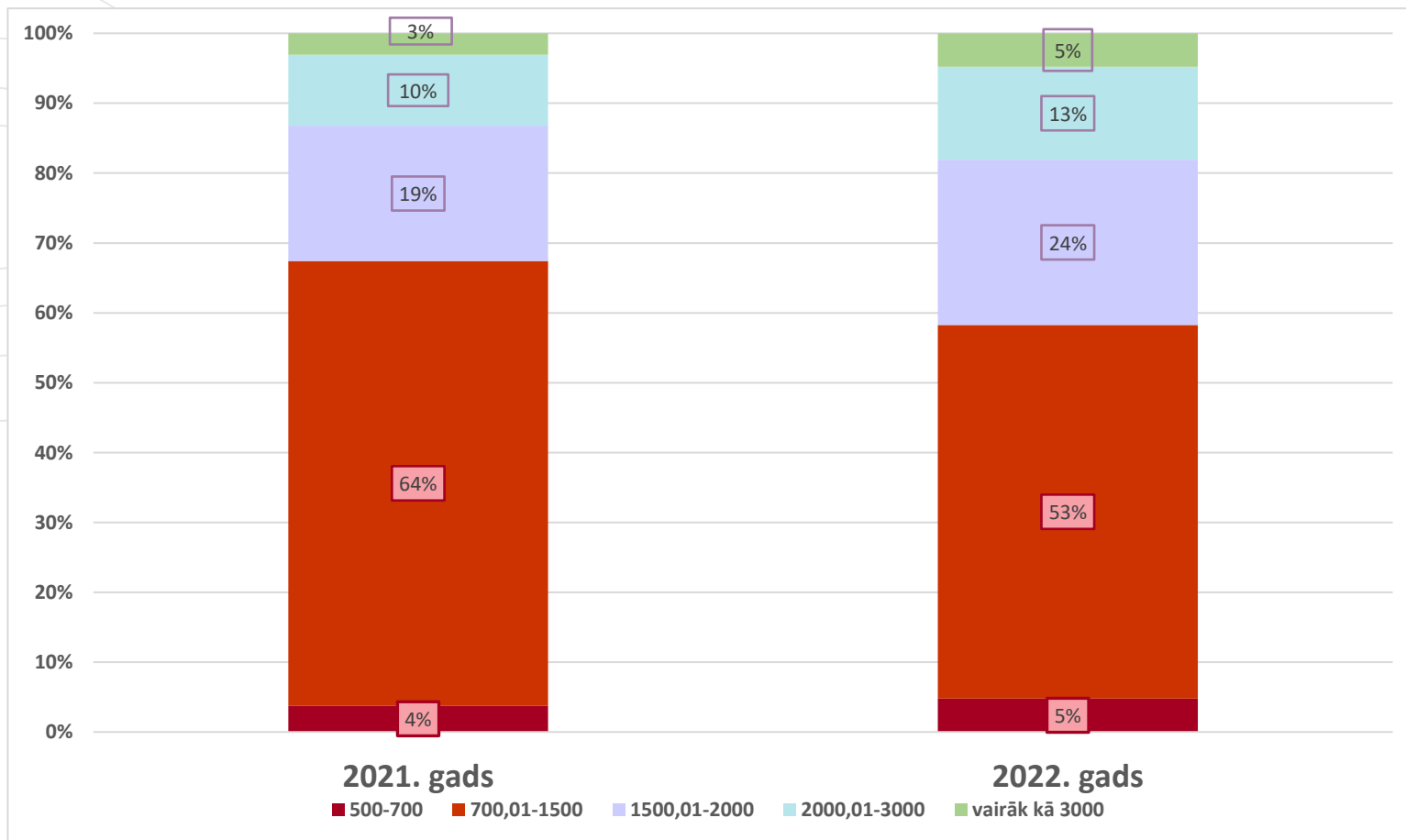

*Vidējā darba samaksa (bruto) atbilstoši ES saimniecisko darbību statistisko klasifikācijai (NACE) – Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana (starp valstīm varbūt atšķirības metodoloģijā attiecībā uz respondentu tvērumu)

Valsts tiešās pārvaldes iestāžu sadalījums pa vidējās darba samaksas diapazoniem 2020. – 2022.gadā, %

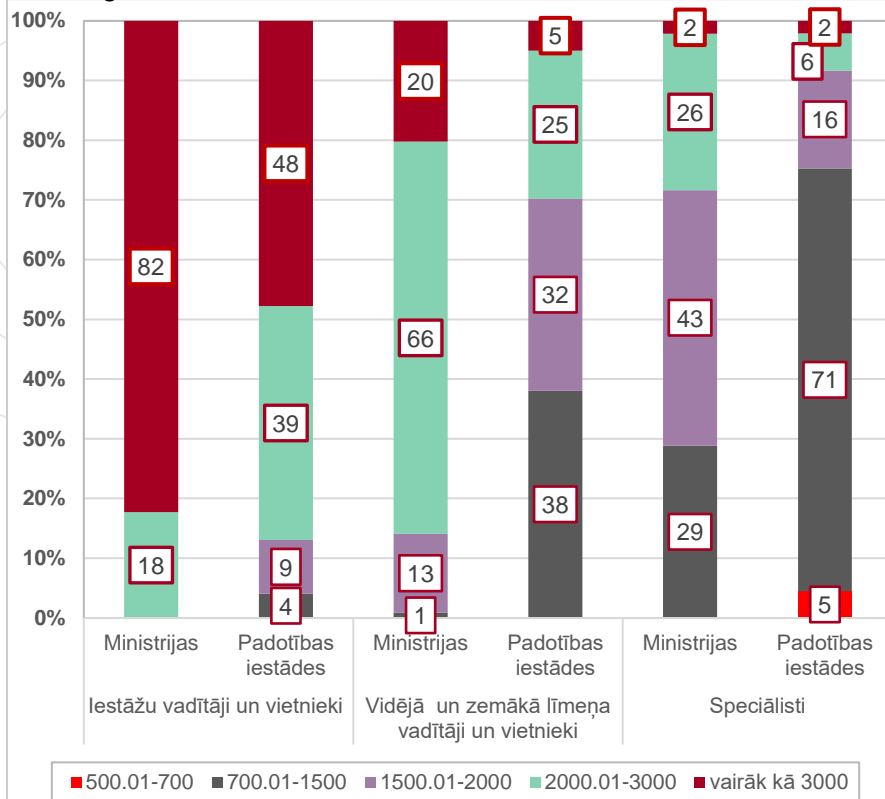
Nodarbināto skaita sadalījums pa darba samaksas intervāliem 2021. un 2022.gadā valsts budžeta iestādēs, %

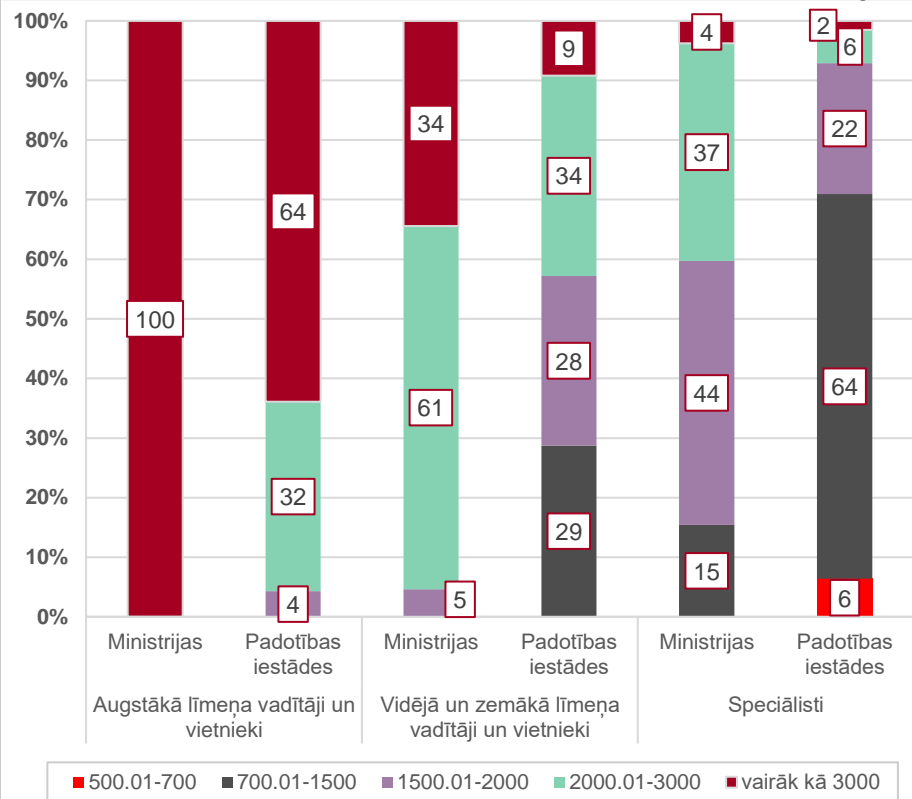
Avots: AUS

Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju un pārējo nodarbināto darba samaksas apmēra sadalījums ministrijās un padotības iestādēs, %

2021.gads

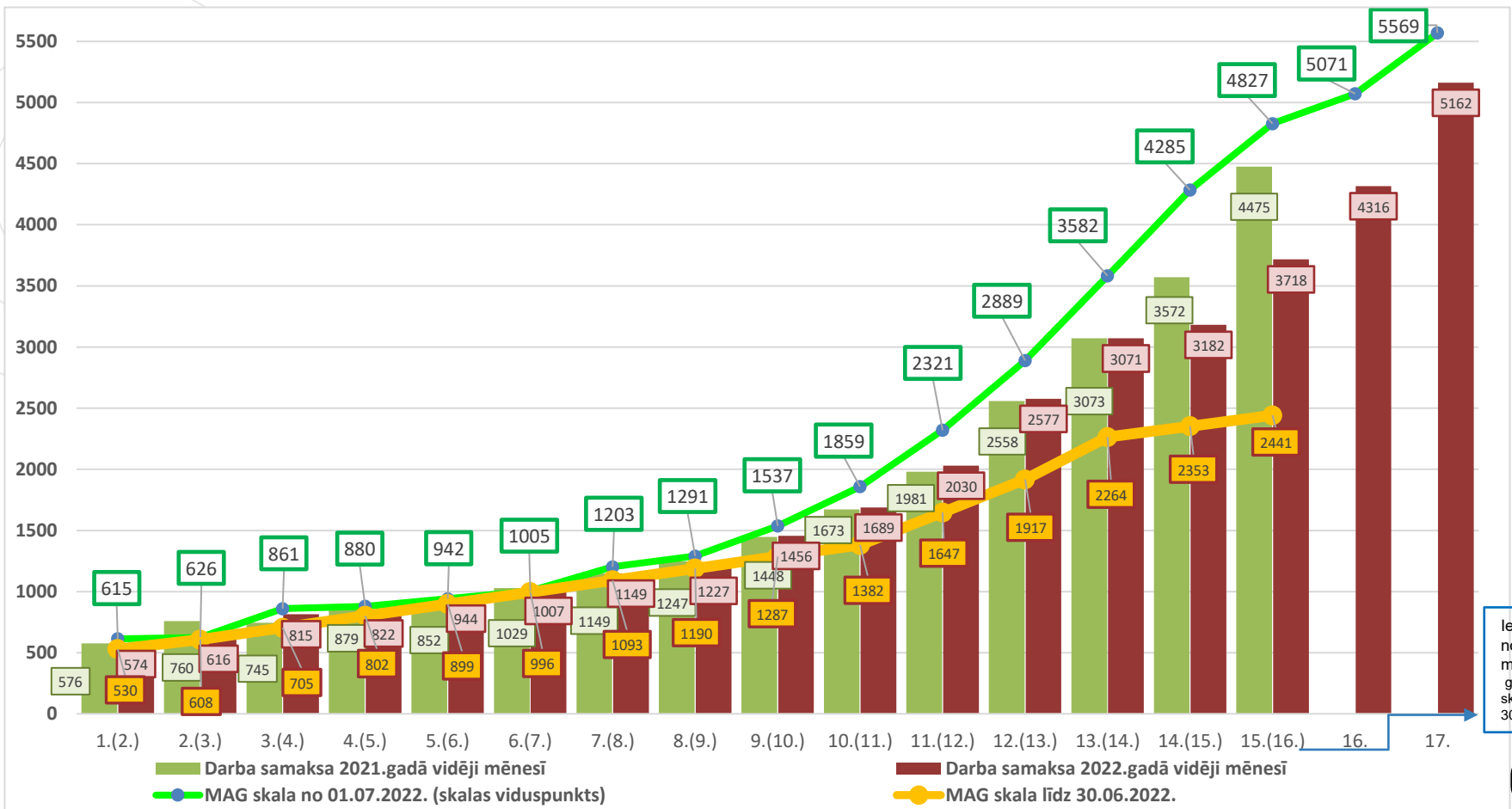

2022.gads

Darba samaksa ietver mēnešalgu, piemaksas, naudas balvu un prēmiju, kā arī atvaļinājuma pabalstu

Darba samaksa valsts pārvaldes iestādēs (mēnesī vidēji euro) mēnešalgu grupās ar atbilstošajām mēnešalgu skalām 2021. un 2022.gadā

Iekavās norādītas mēnešalgu grupas MAG skalai līdz 30.06.2022.

Nodarbinātā «portrets» valsts pārvaldē

Jānis 42 gadi
Inspektors
(dažādās jomās)

2020.g.

2021.g.

2022.g.

Darba samaksa
1367 €
Mēnešalga
1088 €

Darba samaksa
1459 €
Mēnešalga
1141 €

Darba samaksa
1657 €
Mēnešalga
1250 €

Pieaug salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Darba samaksa
+7%
Mēnešalga
+5%

Darba samaksa
+14%
Mēnešalga
+10%

Inese 49 gadi
Inspektors
(dažādās jomās)

2020.g.

2021.g.

2022.g.

Darba samaksa
1356 €
Mēnešalga
1111 €

Darba samaksa
1461 €
Mēnešalga
1167 €

Darba Samaksa
1613 €
Mēnešalga
1304 €

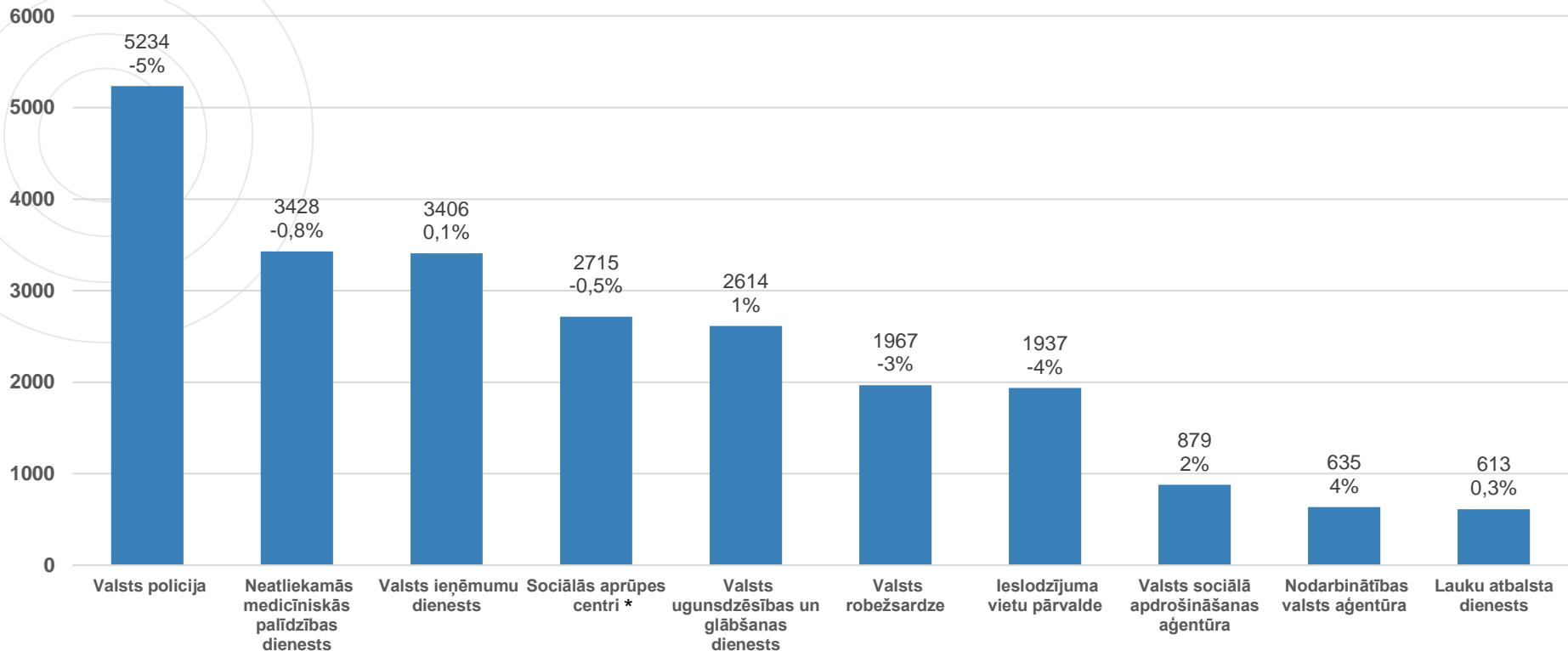

Pieaug salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Darba samaksa
+8%
Mēnešalga
+5%

Darba samaksa
+10%
Mēnešalga
+12%

10 valsts iestādes ar lielāko nodarbināto skaitu 2022. gada decembrī (salīdzinājums ar 2021.g.decembri %)

*Sociālās aprūpes centri (SAC Rīga, SAC Zemgale, SAC Kurzeme, SAC Latgale)

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmuma līguma nodarbinātos

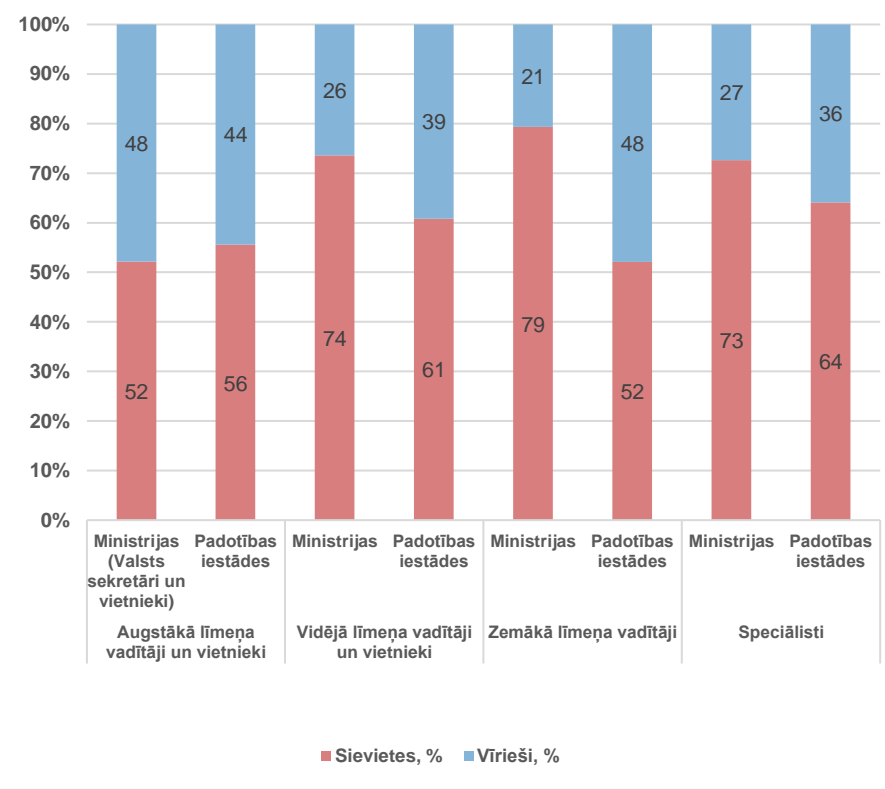
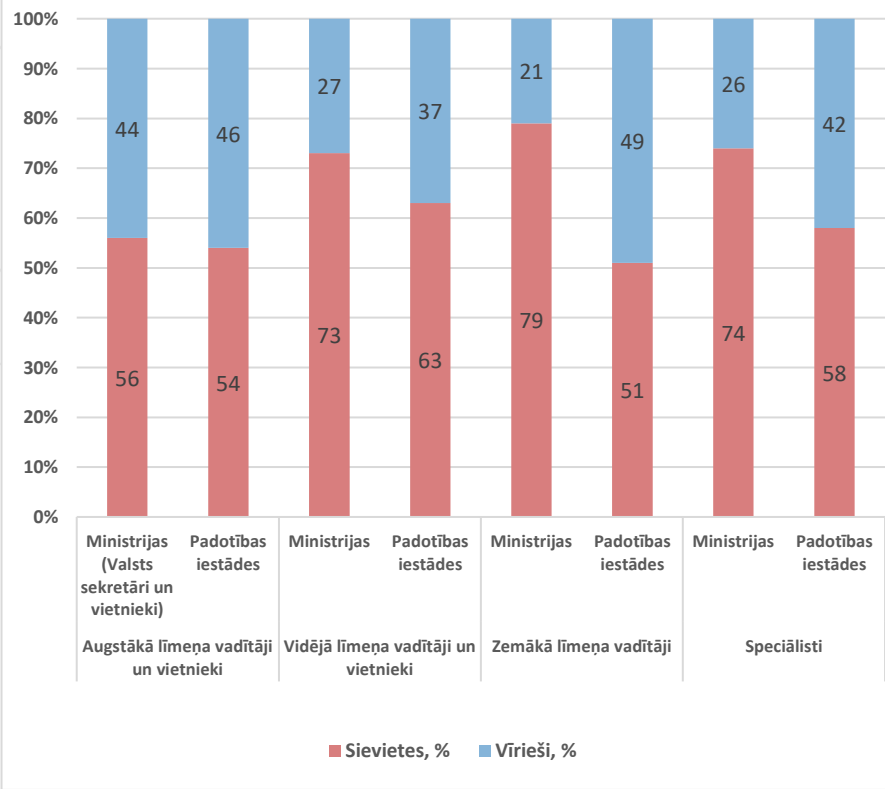
Dzimumu līdzsvars – sieviešu īpatsvars kopējā nodarbināto skaitā un sabiedriskajā sektorā atsevišķās ES valstīs un OECD vidēji 2020. gadā, %

Dzimumu līdzsvars –sieviešu un vīriešu īpatsvars ministrijās un padotības iestādēs un pa vadības līmeņiem,%

2021.gads

2022.gads

Kopsavilkums

- Valsts budžeta iestādēs ir nodarbināta tikai **aptuveni piektā daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem. Valsts kancelejas Atlīdzības uzskaites sistēmā (AUS) valsts budžeta iestāžu nodarbināto skaitā ietver gan uz **darba līguma** pamata nodarbinātos, gan dienesta attiecībās esošos ierēdņus un amatpersonas, savukārt Centrālā statistikas pārvalde (CSP) bez iepriekš minētajiem ietver arī uz **uzņēmuma līguma pamata** nodarbinātos. Līdz ar to valsts budžeta iestādēs nodarbināto skaits atbilstoši AUS ir par aptuveni 2 tūkstošiem mazāks nekā CSP sniegtajos datos.
- Valsts budžeta iestādēs periodā – 2018.–2022. gads ir **neliels pakāpenisks vidējā nodarbināto skaita samazinājums** (8., 9. slaidis). Savukārt atsevišķās iestādēs nodarbināto skaita pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo laika periodu ir saistīts ar vakanto amata vietu skaita samazinājumu (16. slaidis). Vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs nemainīgi **pieaug** ik gadu par **7% – 9%** (9. slaidis).
- Atbilstoši darba samaksas pieauguma tendencei, palielinās arī budžeta iestāžu īpatsvars ar vidējo darba samaksu **virš 2000 €** no **14%** 2020. gadā uz **30%** 2022. gadā, samazinoties iestāžu īpatsvaram ar vidējo darba samaksu līdz 1000 € no **15%** 2020. gadā līdz **3%** 2022. gadā (11. slaidis).
- Par darba samaksas pieaugumu norāda arī izmaiņas nodarbināto skaita sadalījumā pēc darba samaksas, palielinoties nodarbināto skaitam ar lielāku darba samaksu 2022. gadā salīdzinot ar iepriekšējo laika periodu. Šī pati tendence ir vērojama arī nodarbināto sadalījumā pa vadības līmeņiem ministrijās un ministriju padotības iestādēs, izņēmums ir neliels nodarbināto skaita pieaugums darba samaksas grupā 500–700 €, kā arī par 1% palielinās šādu nodarbināto skaits padotības iestādēs (12., 13. slaidis).

Kopsavilkums

- Ministrijās nodarbinātajiem ir augstāka darba samaksa – virs 3000 € saņem visi valsts sekretāri un viņu vietnieki, padotības iestādēs **64 %** iestāžu vadītāju un viņu vietnieku. Virs 3000 € saņem **34%** vidēja un zemāka līmeņa vadītāju un viņu vietnieku ministrijās, bet padotības iestādēs tādi ir **9 %**. Speciālisti, kuri saņem darba samaksu no 1500–2000 € ministrijās ir **44%**, bet padotības iestādēs **22%**. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu ir vērojams nodarbināto īpatsvara pieaugums diapazonos ar lielāku darba samaksu (13. slaidis).
- Darba samaksas salīdzinājums valsts pārvaldes iestādēs sadalījumā pa mēnešalgu grupām 2021. un 2022. gadā atbilstoši attiecīgi spēkā esošajām mēnešalgu skalām attēlots 14. slaidā. Būtisks darba samaksas pieaugums mēnešalgu grupās nav vērojams, ņemot vērā, ka Atlīdzības sistēmas reformai (ar 2022. gada 1. jūliju mēnešalgu skalas viduspunkts – 80% no līdzīgas vērtības mēnešalgas privātajā sektorā) papildu finansējums netika piešķirts. Ar 2022. gada 1. jūliju izslēgta pirmā mēnešalgu grupa (ar tai atbilstošo mēnešalgu) attiecīgi pārējās mēnešalgu grupas ir pārnumurētas. 14. slaidā iekavās ir mēnešalgu grupas MAG skalai līdz 30.06.2022.
- Kā liecina 17. slaidis, Baltijas valstis OECD Eiropas Savienības dalībvalstu starpā iezīmē vienus no augstākajiem rādītājiem sieviešu nodarbinātībā (t.sk. arī Latvijas sabiedriskajā sektorā).

Noderīgas saites

- **Atlīdzības likums** - Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzību nosaka Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums - <https://likumi.lv//ta/id/202273>
- **Valsts civildienesta likums** - <https://likumi.lv/doc.php?id=10944>
- **Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likums** - <https://likumi.lv/doc.php?id=138750>
- **Noteikumi par valsts tiesās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu** - <https://likumi.lv/ta/id/295098-noteikumi-par-valsts-tiesas-parvaldes-iestazu-un-citu-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-darbinieku-atlidzibas>
- **Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība** - <https://likumi.lv/ta/id/332122-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatu-katalogs-amatu-klasifikacijas-unamatuapraksta-izstradasanas-kartiba>
- **Valsts pārvaldes iekārtas likums** - <https://likumi.lv/ta/id/63545-bvalsts-parvaldes-iekartas-likums>

Paldies!

Jautājumiem:

cilvekresursi@mk.gov.lv